

Høy utdanning blir viktigere

Behovet for akademisk kompetanse kommer til å stige kraftig i årene som kommer, viser en ny rapport fra Samfunnsøkonomisk analyse.

Samfunnsøkonomisk analyse har fremskrevet behovet for sysselsatte med lang høyere utdanning frem til 2035. Oppsummert finner de et økende behov for akademikere, særlig med helsefaglig og ingeniør- og realfaglig kompetanse. Tannleger nevnes ikke spesielt i rapporten, mens tannhelsetfag er nevnt som egen kategori.

Fremskrivingsbanene bygger på forutsetningene om rask teknologisk utvikling, en overgang til mer miljøvennlige næringer, fortsatt svakt fallende sysselsettingsandel og lavere innvandring.

Rapporten, som er laget på oppdrag fra Akademikerne, viser at det blir behov for en større andel akademikere i alle næringer, og det blir høyere kompetansekrav i alle yrker.

Økt etterspørsel etter arbeidskraft med lang utdanning går igjen i alle fremskrivninger av kompetansebehov, og Samfunnsøkonomisk analyse beregner at behovet blir enda større enn det tidligere fremskrivninger har slått fast, skriver Akademikerne på sitt nettsted.

Komplisert teknologi

Hovedårsakene til det økte akademikerbehovet er den raske teknologiske utviklingen, og stadig mer komplekse samfunnsstrukturer som krever mer spesialisert oppgave- og problemløsning.

– Vi trenger folk som både kan bruke og utvikle ny og komplisert teknologi.

Dette betyr at vi vil trenge relativt sett flere med mastergrad enn bachelorgrad enn i dag. Unge mennesker som har lyst og forutsetninger bør oppmuntres til å ta høy utdanning, sier Sollien.

I tillegg vil akademisk utdanning i større grad benyttes på tvers av næringer og yrker. For eksempel vil flere med juridisk utdanning jobbe innen økonomiske og administrative yrker, fremfor yrker med betegnelsen jurist, ifølge rapporten.

Klimaendringer krever kunnskap

Norge har ambisjoner om å redusere klimautslippene med minst 40 prosent innen 2030, sammenliknet med 1990. Dersom vi skal nå klimamålene må vi gjennomføre store endringer i alle sektorer. Dette krever kunnskap, både spesialisert og fagovergripende.

– Norge må satse på kunnskap når vi skal bli mindre avhengige av olje. Hvis

ikke vil vi hverken lykkes i omstillingen av arbeidslivet eller med å få til det grønne skiftet, sier Sollien.

Ifølge rapporten vil mer ekstremvær kreve mer kunnskap om beredskap og risikovurderinger. Trolig vil det være nødvendig å innføre nye måter å bygge, finansiere og tenke om sentral og kritisk infrastruktur. Det vil være nødvendig med høy kompetanse for både å forhindre og tilrettelegge for klimaendringene. Dette vil særlig øke behovet for sysselsatte med utdanning innen ingeniør- og andre realfag.

Også andre akademiske yrker vil oppleve økt etterspørsel som følge av mer miljøvennlige næringer, særlig juridiske, samfunnsvitenskapelige og humanistiske yrker. I tillegg forutsetter Samfunnsøkonomisk analyse særlig vekst i næringer knyttet til produksjon av elektrisk kraft og kraftkrevende industri, som alle er intensive i bruken av ingeniørfaglig kompetanse.

Kompleks verden

I tillegg vil en stadig mer kompleks og sammensatt verden kreve stadig tilpassning av lover og forskrifter. Norge forholder seg i større og større grad til omverdenen, og særlig til lovene som regulerer EU (Strandbakken mfl., 2013). Dette øker behovet for juridisk kompetanse.

Rapporten peker også på et større behov for sysselsatte i IKT-yrker, som følge av blant annet sterk vekst i bruk av informasjonstjenester. Dette øker både etterspørselen etter ingeniørfaglig kompetanse og lang høyere utdannelse innen andre realfag.

Rapporten *Fremtidens behov for akademikere* kan leses på samfunnsokonomisk-analyse.no

